

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.RAP.2022/1-6033
Konu: Dış Kaynaklı Haberler

Mersin, 20/12/2022

Sayın Üyemiz,

Dünya'daki gelişmeleri üyelerimize aktarmak üzere yurtdışı kaynaklardan derlenerek hazırlanan "Dış Kaynaklı Haberler" bülteni ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerini rica ederim.

Mehmet Ali ERKAN
Genel Sekreter

Ek: Dış Kaynaklı Haberler (10 sayfa)

Dış Kaynaklı Haberler

20 ARALIK 2022

Konu Başlıkları

- Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Konferansı (COP15)
- AB Komisyonu, Çin'den İthal Edilen Optik Fiber Kablolar Üzerindeki Anti-Damping Vergilerinin Etkinliğini Değerlendiriyor
- AB Paketleme Kuralları / Yaş Meyve Sebze
- AB ve Şili Ticari ve Siyasi İşbirliğini Güçlendiriyor
- AB – Singapur Dijital Ortaklığı
- ABD- AB Ticaret ve Teknoloji Konseyi
- Organik Ürün Farkındalığına Yönelik “Made in Nature” Projesi

Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Konferansı (COP15)

“Kunming-Montreal Küresel Biyoçeşitlilik Çerçevesi” Montreal’da gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler Biyoçeşitlilik Konferansı (COP15)’te 19 Aralık 2022 tarihinde kabul edilmiştir. Bu çerçeve, mevcut ve gelecek nesiller için doğayı korumayı ve iyileştirmeyi, sürdürülebilir kullanımı sağlamayı ve yeşil bir küresel ekonomi için yatırımları teşvik etmeyi amaçlayan küresel amaç ve hedefleri içermektedir. Çerçeve kapsamında 2030 yılına kadar belirlenen dört amaç ve 23 hedef bulunmaktadır.

Önemli küresel hedefler şunlardır:

- 2030 yılına kadar küresel olarak (karada ve denizde) bozulmuş ekosistemlerin %30'unu eski haline getirmek
- 2030 yılına kadar alanların %30'unu (karasal, iç sular, kıyı ve deniz) korumak ve yönetmek
- Bilinen türlerin yok oluşunu durdurmak ve 2050 yılına kadar tüm türlerin (bilinmeyenler dahil) yok olma riskini ve oranını on kat azaltmak
- Pestisit riskini 2030'a kadar en az %50 azaltmak
- 2030 yılına kadar doğada kaybolan besin maddelerini en az %50 oranında azaltmak
- 2030 yılına kadar tüm kaynakların yol açtığı kirlilik risklerini ve kirliliğin olumsuz etkilerini biyolojik çeşitlilik ve ekosistem işlevlerine zarar vermeyecek seviyelere indirmek
- Aşırı tüketimin ve atık oluşumunun önemli ölçüde azaltılması ve gıda israfının yarıya indirilmesi dahil olmak üzere, 2030 yılına kadar tüketimin küresel ayak izini azaltmak
- Tarım, su ürünleri yetiştiriciliği, balıkçılık ve ormancılıkta sürdürülebilir uygulamalar ve agroekoloji ve diğer biyolojik çeşitlilik dostu uygulamaları önemli ölçüde artırmak
- Doğa temelli çözümlerle iklim değişikliğiyle mücadele etmek
- İstilacı yabancı türlerin giriş ve yerleşme oranını 2030 yılına kadar en az %50 azaltmak
- 2030 yılına kadar yabani türlerin güvenli, yasal ve sürdürülebilir kullanımını ve ticaretini güvence altına almak
- Kentsel alanları yeşillendirmek

Bunun için yaklaşık 200 Milyar dolar kaynak kullanılması planlanmaktadır. Başta en az gelişmiş ülkeler, gelişmekte olan küçük ada devletleri ve ekonomileri geçiş sürecinde olan ülkeler olmak üzere, gelişmiş ülkelerden gelişmekte olan ülkelere yönelik uluslararası mali akışların 2025 yılına kadar yılda en az 20 milyar ABD dolarına, 2030 yılına kadar ise yılda en az 30 milyar dolara çıkarılması hedeflenmektedir.

Biyoçeşitliliğe zarar veren sübvansiyonların 10 yılın sonuna kadar yılda en az 500 milyar dolar azaltılacağı taahhüt ediliyor.

2024'te Türkiye'de gerçekleştirilecek COP16'dan önce, tüm ülkeler güncellenmiş Ulusal Biyoçeşitlilik Stratejileri ve Eylem Planları ile Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Finans Stratejilerini hazırlayacaktır.

Kaynak: downtoearth.org, european union

AB Komisyonu, Çin'den ithal edilen optik fiber kablolar üzerindeki anti-damping vergilerinin etkinliğini değerlendiriyor

8 Aralık 2022 tarihinde AB Komisyonu, Çin Halk Cumhuriyeti menşeli fiber optik kabloların ithalatına yönelik anti-damping önlemleriyle ilgili bir anti-absorpsiyon soruşturması başlattı.

Söz konusu ürünlerde Kasım 2021'den başlayarak %14,6 ile %33,7 arasında değişen anti-damping önlemleri uygulanmaya başlamıştı. Ancak Çin'in ithalat fiyatlarının yine de önemli ölçüde azaldığına dair göstergeler bulunmaktadır. Anti-damping vergilerinin erimesi AB sanayisi için etkili bir koruma sağlamadığını gösterebilir.

Optik fiber kablolar, AB'deki evler ve işletmeler için gelişmiş geniş bant telekomünikasyon ağlarına geçişte önemli rol oynamaktadır. Bu nedenle, AB pazarında adil bir rekabet olmasını ve AB'nin fiber optik kablo endüstrisinin haksız fiyatlı ithalattan zarar görmemesini sağlamak özellikle önemlidir.

AB endüstrisinin talebi üzerine başlatılan soruşturmada, şu anda yürürlükte olan anti-damping vergilerinin seviyesinin, fiber optik kablo ithalatının zararlı etkilerini ortadan kaldırmak için yeterli olup olmadığı incelenecek.

Soruşturma, anti-damping vergilerindeki erimenin nedenini Çin'in ihracat fiyatlarındaki bir düşüşten kaynaklandığını gösterirse, Komisyon ihracat fiyatlarını yeniden değerlendirecek, ithal ve yerli üretilen ürünler için AB pazarında eşit bir oyun alanı sağlamak için Çinli üreticilerin damping marjlarını yeniden hesaplayacaktır. Vergi oranlarının arttırılması söz konusu olursa, halihazırda uygulanan vergi oranlarının iki katından fazla olmayacaktır.

Soruşturma sonunda herhangi bir absorbsiyon bulunmazsa yürürlükteki anti-damping vergilerinin seviyesi değiştirilmeyecek. Komisyon soruşturmayı 7 Eylül 2023'e kadar tamamlayacaktır.

Kaynak: <https://european-union.europa.eu>

AB Paketleme Kuralları / Yaş Meyve Sebze

30 Kasım'da Avrupa Komisyonu'nun ambalajlama ve paketlemeye ilişkin Yönetmelik teklifinin yayınlanmıştır. Yeni teklif kapsamında tek kullanımlık plastik ambalajlar, tek kullanımlık kompozit ambalajlar veya taze meyve ve sebzeler için 1,5 kg'dan hafif diğer tek kullanımlık ambalajlar Tek Pazar'da yasaklanacaktır.

Freshfel Europe, karar vericileri taze meyve ve sebzeler için sürdürülebilir, daha işlevsel ve uyumlaştırılmış AB paketleme kurallarını yürürlüğe koymaya çağırarak, mevcut teklifin taze meyve ve sebzeler için tüm tek kullanımlık ambalajları yasaklayarak, taze ürün sektörünü diğer gıda sektörlerine kıyasla orantısız ve ayrımcı tedbirlerle hedef aldığını belirtmiştir. Birbirinden farklı ulusal ambalaj mevzuatlarının Tek Pazar'ın düzgün işleyişini tehlikeye attığı ve operatörler için gereksiz maliyetler yüklediği dile getirilmiştir.

Freshfel Europe, sürdürülebilir ambalajlama çabalarının, sürdürülebilirliğin artırılması için gerçek sonuçlar veren bilime dayalı çözümlerle yönlendirilmesini savunmaktadır. Birlik, gerekli çevresel ayak izi analizleri ile desteklenmeyen, siyasi güdümlü genel yasakları desteklememektedir. Düzenleme sürecinde gerçekten sürdürülebilir ve döngüsel çözümler elde etmek için ürün başına yaşam döngüsü analizi yoluyla ambalaj gereksinimlerinin incelenmemesi gerektiği belirtilmektedir.

Freshfel Avrupa Genel Delegatesi Philippe Binard şunları söylemiştir: "Taze meyve ve sebze sektörü, AB'nin 2050 yılına kadar iklim nötr hedefine ulaşmasına yardımcı olma konusunda karardır. Sektör bu kapsamda **“yeniden kullanılabilir palet”** havuzu oluşturmuş, paketlerin üzerine **“evde kompostlanabilir”** etiketi konulmasına yönelik

yatırımlar yapmaya başlamıştır. AB ambalaj kuralları, gıda israfı gibi istenmeyen sonuçlara yol açmadan, sağlıklı ve sürdürülebilir beslenme için AB tüketicilerine yüksek kaliteli ve güvenli ürünler sunmak amacıyla sektörün işlevsel ve çevreye en faydalı ambalajları kullanma ihtiyaçlarını yansıtmalıdır. ”

Freshfel Europe su kaybı, mikrobiyolojik tehlikeler veya fiziksel şoklardan kaçınmak için bazı meyve ve sebzeler için getirilen muafiyeti desteklemekle birlikte muafiyetten yararlanacak ürünlerin hangileri olduğuna dair tam bir listesi yayınlamadığı ve belirtilen hususların nasıl gösterilmesi gerektiğinin tanımlanmadığını belirtmektedir.

Birlik ayrıca, teklifte yer alan ve iki yıllık bir geçiş dönemiyle birlikte zorunlu olacak **endüstriyel olarak kompostlanabilir** taze ürün etiketlerine de olumlu bakmaktadır.

Kaynak:Freshfel

AB ve Şili Ticari ve Siyasi İşbirliğini Güçlendiriyor

AB ve Şili Gelişmiş Çerçeve Anlaşması müzakerelerini tamamladı. Anlaşma özellikle insan hakları, sürdürülebilir ticaret ve toplumsal cinsiyet eşitliği gibi ortak değerleri AB-Şili ilişkilerinin merkezine koyuyor. İklim değişikliği ve çevre ile mücadele gibi ortak küresel konularda AB-Şili işbirliğini güçlendiriyor.

Şili ile kurulan yakın ekonomik bağlar, AB'nin ihracat ve yatırım fırsatlarını artırırken, AB'nin ekonomik dayanıklılığını çeşitlendirmesine ve güçlendirmesine olanak tanıyacaktır. Lityum gibi kritik ham maddelere daha iyi erişim ve sürdürülebilir yatırım ile ortak yeşil geçişi geliştirmeye katkıda bulunacaktır.

Anlaşma, AB-Şili ticaret ve yatırım ilişkilerini derinleştirecek ve Latin Amerika'nın en büyük beşinci ekonomisindeki AB işletmeleri için yeni fırsatlar sağlayacak:

- AB ihracatının %99,9'u tarifieden muaf olacak. Bunun AB'nin Şili'ye ihracatını 4,5 milyar avroya kadar artırması bekleniyor.
- Lityum, bakır ve hidrojen gibi yeşil ekonomiye geçiş için çok önemli olan ham maddelere ve temiz yakıta daha fazla erişim.
- AB şirketlerinin Şili'de teslimat, telekomünikasyon, deniz taşımacılığı ve finansal hizmetler dahil olmak üzere hizmetlerini sunması kolaylaşacak.

- Enerji ve hammadde sektörü de dahil olmak üzere Şili'deki AB yatırımcılarına Şilili yatırımcılarla aynı muamele yapılacak ve Şilili yatırımcılar da AB'de aynı haklara sahip olacaktır.
- AB şirketlerinin mallar, hizmetler, yapım işleri ve yapım işleri imtiyazları için Şili hükümeti satın alma sözleşmelerine erişimi iyileştirilecek ve aynı uygulama Şili şirketleri için de AB'de geçerli olacak.
- Küçük işletmelerin bürokrasiyi azaltmak da dahil olmak üzere anlaşmadan tam olarak yararlanmalarını sağlamaya yardımcı olmak için küçük ve orta ölçekli işletmelerle ilgili özel bir bölüm.

AB ve Şili 2002 yılında ticari ilişkilerini kapsayan Şubat 2003'te yürürlüğe giren bir Ortaklık Anlaşması imzalamıştı. AB-Şili mal ticareti 2002 ile 2021 arasında %163 artarken, AB'nin Şili'ye mal ihracatı ise %284 artış göstermişti.

Anlaşma AB- Latin Amerika ve Karayip Yolu 2023 çerçevesinde yenilenen iki bölge ortaklığının temel yapı taşıdır. Anlaşmanın modernize edilmesi, 20 yıl önce mevcut Ortaklık Anlaşmasının imzalanmasından bu yana ortaya çıkan yeni önceliklere ve küresel konulara yanıt vermektedir.

Kaynak: <https://european-union.europa.eu>

AB – Singapur Dijital Ortaklığı

AB ve Singapur, ekonomilerinin geleceği açısından dönüştürücü bir potansiyele sahip olan dijital alanda ilişkilerini sağlamlaştırmak için Dijital Ortaklık kurma yönünde ilerlemektedir.

Ortaklık ile ticaretin kolaylaştırılması, güvenilir veri akışı ve veri inovasyonu, dijital güven, standartlar, çalışanlar için dijital beceriler ve işletmeler ile kamu hizmetlerinin dijital dönüşümü dâhil olmak üzere tüm dijital konularda işbirliği hedeflenmektedir. Ayrıca ortaklık tedarik zincirlerini daha dayanıklı hale getirmek ve 5G/6G, Yapay Zeka ve dijital kimlikler gibi yeni ve gelişmekte olan alanları ilerletmek için ortak çabaları kolaylaştıracaktır.

AB ve Singapur, Dijital Ortaklıklarının ilk çıktısı olarak bir dizi Dijital Ticaret İlkesi üzerinde de anlaşmaya varmışlardır. Bu ilkeler, açık bir dijital ekonomiye yönelik ortak taahhütleri yansıtmakta ve küresel dijital ticareti arttırmak için ortak bir çerçeve sağlamaktadır. Bu

ilkeleri temel alarak bir dizi ikili dijital ticaret kuralını hayata geçirmeyi hedeflemektedirler. AB ve Singapur arasındaki ileriye dönük dijital ticaret çalışmaları, elektronik ticarete ilişkin küresel kuralların uygulamaya konulması amacıyla devam eden DTÖ müzakerelerini de desteklemektedir.

Kaynak: <https://european-union.europa.eu>

ABD- AB Ticaret ve Teknoloji Konseyi

AB ve ABD Ticaret ve Teknoloji Konseyi'nin (TTC) üçüncü Bakanlar Toplantısı 14 Aralık 2022 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Ticaret ve Teknoloji Konseyi (TTC) ticareti kolaylaştırmak, teknoloji ve güvenlik konularında küresel standartlar geliştirmek amacıyla transatlantik işbirliğini derinleştirmek için AB ve ABD tarafından 2021 yılında oluşturulan bir forumdur. Forum kapsamında standartlar, yapay zeka, yarı iletkenler, ihracat kontrolleri ve küresel ticaret zorlukları gibi konuları kapsayan 10 çalışma grubu oluşturulmuştur.

Toplantıya Komisyon Başkan Yardımcısı Margrethe **Vestager** ve Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Valdis **Dombrovskis** ve ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken, ABD Ticaret Bakanı Gina Raimondo ve ABD Ticaret Temsilcisi Katherine Tai eş başkanlık etmiştir.

Toplantısının temel çıktıları şunlardır:

AB ve ABD, stratejik kara ve deniz altı kabloları gibi altyapıların dayanıklılığını güçlendiren projeleri kolaylaştırmaya çalışacaktır. Her iki taraf da partner ülkelerde güvenli ve dayanıklı dijital bağlantıyı desteklemektedir. İlk adım olarak, Jamaika'daki binden fazla devlet okulu ve çocuk evi birbirine bağlanacak ve uzak bölgelerdeki okullara fiber optik bağlantılar kurmak için hükümetle ortaklaşa Kenya'da benzer bir proje geliştirilecek.

Güvenilir yapay zeka (AI) için ortak araçlar ve standartlar geliştirmek üzere ortak bir yol haritası üzerinde anlaşılmıştır. Her iki taraf da Nesnelerin İnterneti'nin (IoT) kuantum sonrası şifreleme ve siber güvenliği gibi kritik alanlarda ortak standartlar üzerinde çalışacaktır.

Elektrikli araçların alımını ilerletmek için ABD ve AB, 2024 yılına kadar kabul edilmek üzere ağır hizmet araçları için megavat şarj sistemlerine ilişkin ortak bir uluslararası standart

hazırlayacaktır. AB ve ABD ayrıca 2023 yılında kamu elektro-mobilite şarj altyapısı için öneriler geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Yarı iletken tedarik zinciri kesintilerini işbirliği içinde ele alan ve hafifleten bir erken uyarı mekanizması ve bir sübvansiyon yarışından kaçınmak amacıyla yarı iletken sübvansiyonlarında karşılıklı şeffaflık taahhüdünde bulundukları bir anlaşma imzalamışlardır.

İklim değişikliği ve aşırı hava tahmini, sağlık veya akıllı tarım alanlarındaki temel zorlukları ele almak için yapay zeka modelleri ve bilgi işlem gücü gibi dijital kaynakları bir araya getirme ve bu kamu mallarını partner ülkelerin kullanımına sunma konusunda işbirliği yapma konusunda anlaşmıştır.

Dijital becerilerin ve yeteneklerin desteklenmesi için çalışmalar yapmayı planlamaktadırlar.

Kaynak: <https://european-union.europa.eu>

Organik Ürün Farkındalığına Yönelik “Made in Nature” Projesi

“Made in Nature” projesi İtalya CSO'su tarafından yürütülen İtalya, Fransa, Almanya ve Danimarka'da organik ürünlerin tüketimini ve farkındalığını artırmak için Avrupa Birliği tarafından finanse edilen bir projedir. Söz konusu proje 2022-2025 yıllarında yeni bir kampanya ile projenin AB düzeyindeki bilinirliğini ve tanınırlığını güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu kampanya, organik üretime ve AB'deki organik ürünlerin rekabet gücünün ve tüketiminin artırılmasına odaklanacaktır. İzlenebilirlik, sürdürülebilirlik, biyoçeşitlilik ve kalite yeni kampanyanın hedeflediği ilkelerdir.

AB tarafından desteklenen proje kapsamında yapılacaklar:

Söz konusu ilkelerin ana yayın gruplarına ait basılı ve çevrimiçi yayınlarda, kampanyanın web sitesinde ve Facebook, Instagram ve YouTube gibi sosyal medya kanallarından duyurulması.

12 bölümden oluşan The Organic Recipe adlı bir podcast ile dinleyicilere organik ürünlerin tarihi, bu konuda yapılan araştırmalar hakkında bilgi verilmesi, uluslararası uzman

görüşlerine yer verilmesi. Ayrıca izleyicilerle kişisel bağ kurmak için bir reklam çalışması da yapılacaktır.

Dört katılımcı ülkeden gıda ve yaşam tarzı yaratıcıları ile önde gelen organik meyve ve sebze üreticilerinin yer aldığı Tarladan Sofraya adlı dijital girişimler ve etkinliklerin düzenlenmesi.

Proje kapsamında “Made in Nature Zero Emission Orchard” çağrısı ile projeye dahil olan şirketlere yakın tarım alanında yakalanan CO2 seviyeleri ile taahhüt edilen her bir eylem için organik olarak yetiştirilen ondan fazla meyve ağacı dikilecektir.

Avrupa, organik tarım tekniklerine ayrılan tarım alanı bakımından Avustralya'dan sonra dünyanın en büyük ikinci kıtası haline gelmiştir. Bu çerçevede Made in Nature - AB'nin From Farm to Fork (Tarladan Sofraya) projesiyle birlikte - 2030 yılına kadar arazilerin en az dörtte birinin organik tarıma dönüştürülmesi hedefine ulaşma yolunda adımlar atacak bir projedir.

Kaynak: Fruitnet